

Kommunedelplan for Kvamskogen

Plan-ID:

PLANPROGRAM

Datert: 10.11.2021, revidert 16.12.2021
Vedteke høyring: 06.12.2021

Kvam herad

INNHALD

1	INNLEIING OG BAKGRUNN	3
1.1	FØREMÅL.....	4
1.2	AREALSTRATEGI.....	4
2	PLANSTATUS.....	5
2.1	KOMMUNEDELPLAN 2010-2020.....	5
2.2	GJELDANDE REGULERINGSPLANAR.....	7
2.3	KOMMUNEDELPLAN FOR FV. 49.....	7
3	PLANPROSESS OG MEDVERKNAD	8
3.1	PROSJEKTORGANISERING	8
3.2	PLANPROGRAM OG HØYRING.....	9
3.3	MEDVERKNAD	9
4	FØRINGAR OG RAMMER FOR PLANARBEIDET	10
4.1	NASJONALE OG REGIONALE FØRINGAR OG RAMMER.....	10
4.2	LOKALE FØRINGAR OG RAMMER.....	13
5	SENTRALE PROBLEMSTILLINGAR.....	14
5.1	NATUR, KULTUR, FRILUFTSLIV OG LANDSKAP	15
5.2	NATURFARE OG KLIMAENDRINGAR	16
5.3	UTBYGGING OG NÆRINGSAKTIVITET	17
5.4	BEHOV FOR NYE UTGREIINGAR	18
6	UTGREIINGSPROGRAM	19
6.1	KONSEKVENsutGREIING.....	19
6.2	RISIKO OG SÅRBARHEIT	20

1 Innleiing og bakgrunn

Kvamskogen er eit viktig fjellområde i Kvam herad. God tilknytning til Norheimsund og Bergen gjer området lett tilgjengeleg, og mange reknar området som sitt føretrekte friluftsområde. Det meste av Kvamskogen er utmarksområde som høyrer til gardane i Norheimsund og Steinsdalen. Det har vore nytta som hytteområde i lang tid, og enno lenger som friluftsområde. Det er over 2000 hytter på Kvamskogen, fleire skitrekk og eit nett av oppkøynde skiløyper. Om sommaren er kringliggjande fjelltoppar og fiskevatn populære turmål. Fylkesveg 49 går over Kvamskogen med hytteområda spreidd oppover liene på begge sider av vegen. Tidlegare var det fleire fjellstover og butikkutsal i drift på Kvamskogen. Framleis er det handel og noko utleige, men private hytter er klart dominerande. Utskiljing av tomter, bygging av hytter og drift av vegar og anlegg er viktig for mange næringsdrivande i området i dag. Ein del av dei større grunneigarane har dette som leveveg.

I 2011 vart gjeldande kommunedelplan for området vedtatt, med planperiode fram til 2020. Den opnar for nye byggjeområde til fritidsbustader, og fleire eksisterande hyttefelt vert peika på som eigna for fortetting. Den fastset òg det overordna skiløypenettet og opnar opp for eit utvida tenestetilbod i eigne sentrumsområde. Planen slår òg fast at før området kan utviklast vidare, så må tryggleiken for dei mjuke trafikantane aukast på strekninga mellom dei to sentrumsområda. Med bakgrunn i kommunedelplanen er det dei seinare åra vedtatt fleire reguleringsplanar som har mogleggjort vidare utbygging. Den siste tiårs-perioden er det ført opp i gjennomsnitt litt over 30 hytter pr år på Kvamskogen. Truleg ville dette talet vore høgare dersom kravet til trafikktrygging var oppfylt.

Kvamskogen har på mange vis funne ei form i høve næringsdrift basert på bygging og drift av tradisjonelle hyttefelt. Samstundes er trenden at mange stiller større og nye krav både til komfort og service- og tenestetilbod, men òg til nærleik til natur- og friluftsområde. Vedtatt planstrategi peikar på at ei hovudutfordring for Kvam er å utvikla Kvamskogen vidare som rekreasjons- og hytteområde. Eit større mangfald av tilbod gjennom heile året vil kunna generera meir aktivitet for næringslivet og auka etterspurnad på arbeidskraft. Auka satsing på dette gjennom god og målretta planlegging vil kunne styrke området som reiselivsdestinasjon og utløysa potensialet for vidare vekst.

Det er stadig populært å nytta naturen til rekreasjonsføremål, og kunnskap om korleis utbygging påverkar naturen er aukande. Dette medfører at fleire etterspør eit oppdatert plangrunnlag. Særleg fokus for planarbeidet vil vera å finne riktig balanse mellom bruk, tilrettelegging, samt å ta i vare ubygde areal på naturen sine premisser. Klimaendringar ligg òg til grunn for behovet for ein ny overordna plan. Den nye planen vil ta opp i seg nye krav til handtering av naturfare og omsyn til viktige naturtypar, artar og deira leveområde.

I 2020 vedtok Kvam Heradstyre kommunedelplan for deler av fv. 49; Kommunedelplan for Tokagjelet for strekket i mellom Steinsdalen og Eikedalen. Bakgrunnen for kommunedelplanen er å sikre strekninga forbi Tokagjelet mot skred. På grunnlag av faglege vurderingar er det alternativ B1 Kletten - E3 Eikedalen som er vurdert til å vere den beste løysinga, og er det alternativet som Vestland fylkeskommune har tilrådd som løysing. Det er også dette alternativet Samnanger kommune og Kvam herad har vedteke. Når fylkesvegen vert avløyrt av tunnel vil dette ha innverknad på løysingar og moglegheiter innanfor planområdet. Løysingar for samferdselstiltak langs og ved fylkesvegen, samt potensielle utbyggingsområde må sjåast på i lys av framtidig avløyrt med tunnel.

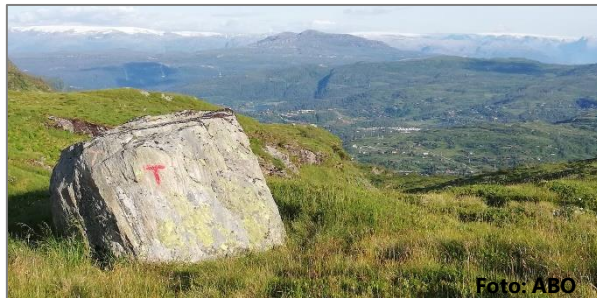
1.1 Føremål

Føremålet med rullering av kommunedelplanen er å leggja til rette for heilskapleg og langsiktig utvikling av Kvamskogen som sikrar gode løysingar for utbyggingsområde, næringsutvikling, og å knyta saman områda med betre infrastruktur - samstundes som at omsyn til friluftsområde og natur vert ivaretatt.

Ny kommunedelplan har same planavgrensing som kommunedelplan frå 2011. Området er om lag 55.500 daa stort.

1.2 Arealstrategi

Heradsstyret (03.11.2020) har vedteke arealstrategiar som skal leggjast til grunn for rulleringa av kommunedelplanen. Arealstrategiane er følgjande:

Utbygging med eit mangfald - eiga-leiga, ulike typar fritidsbustader – hytter – leilegheiter. Konsentrert utbygging langs hovudveg og senterområde

- Tettare utbygging langs hovudveg
- Satsa på eitt senterområde plassert i området Landhandleriet – Furudalen – tettare utbygging her - sentrumsformål
- Tettare utbygging i området ved Ungdomsheimen på begge sider av fylkesvegen – fritidsbustader, camping, leilegheiter
- Etablere ei ytre grense for utbygging som vert tydeleg markert i kartet. Avgrensinga av denne kan vera dagens utstrekning av byggjeområda, men der område som ligg i utkant og som ikkje er bygd ut, vert tatt ut av planen som byggjeområde.

Tilrettelagt for friluftsliv – heile året for dei som har fritidsbustad på Kvamskogen og for tilreisande

- Vidareføra hovudskiløypenettet slik det er vist i gjeldande kommunedelplan – evt. optimalisera trasè / utvida løypa
- Sikra løyper/korridorar ut i terreng, sikra gode samanhengande turtrasèar mellom hytteområda
- Sikra korridor for uvèrsløypa/låglandsløypa – leggja til rette for gåande og syklande
- Visa eigna skiløypetrasè for lysløypa – denne må kunna nyttast til sykling og turgåing om sommaren
- Sikra område for vassaktivitetar – kano, kajakk, bading, fiske m.m. Dette inneber m.a. parkering, bryggje, toalett etc.

Infrastruktur – Trygg, god og tydeleg vegstruktur for tilkomst til fritidsbustadar, parkeringsanlegg, skianlegg m.m. Tilgang til infrastrukturløysingar for renovasjon, vatn, avlaup, elektrisk kraft og breiband

- I nye reguleringsplanar kan det leggjast til rette for køyreveg fram til hytter dersom vegen ikkje kryssar skiløypene som ligg inne i kommunedelplanen. Dette forutset at det vert arbeidd grundig med å avklara rett plassering av hytteområda og at perifere hytteområde vert tatt ut av planen
- Ved konflikt mellom køyreveg og skiløypa må det sikrast god / tilfredsstillande løysing for skigåarane
- Krav om «samarbeid» om vegar på tvers av eigedomsgrenser/hyttefelt
- Leggja til rette for løysingar for renovasjonspunkt, tilgang til vatn, avlaup, elektrisk kraft og breiband

Ta i vare viktige naturtypar og artsmangfaldet

- Leggja inn kjende registrerte grønstrukturar og naturkartleggingar i overordna plan
- Sikra vassdrag og kringliggjande kantsoner
- Sikra myrområde

Teneste/servicetilbod med attraktive tilbod knytt til service, handel-, overnattingstilbod, kafe/restaurant, leige av utstyr, opplevingar etc.

- Utvikla eitt senterområde – lokalisert i området Kvamskogen Landhandleri - Furudalen skisenter

- Senterområdet skal kunna utviklast med høgare utnytting og sentrumsformål så som; leilegheiter, hotell, butikk, matservering etc.
- Dagens skianlegg skal kunna utvida seg i utstrekning og med alternative tilbod utanom skisesong
- Det skal vera rom for å etablera nye aktivitetstilbod knytt til ski, sykling, klatring, vassaktivitetar m.m.
- Planarbeidet må og sikra framtidige områder for alpinanlegg som er snøsikre med tilhøyrande infrastruktur

FN sine berekraftsmål - Kommunedelplanen skal leggja til rette for ei berekraftig utvikling, som er ei utvikling som stettar dagens behov uten å øydeleggja moglegheitene for at komande generasjonar skal få tilfredsstilla sine behov. Av dei ulike berekraftsmåla vert det særleg peika på punkta: Livet på land – stansa tap av artsmangfald og God helse og livskvalitet for alle, uansett alder

- All arealbruk skal vurderast opp mot behov, måloppnåing og konsekvens. Det skal leggjast til grunn ei vurdering av den samla belastninga for miljø, samfunn og natur, og sikra ålmenta sin tilgang på natur- og friluftssopplevingar

2 Planstatus

2.1 Kommunedelplan 2010-2020

Kommunedelplanen vedteken i 2011 er ein revisjon av tidlegare plan frå 1990. Revisjonen bygger på tidlegare plan og legg til rette for at det kan utviklast nye byggeområde framfor å "ta hol på" heilt nye, urørde område i Kvam eller andre stader i fylket. Den la også vekt på styrking av framtidig utvikling av senterområda ved NAF (Kvamskogen Landhandleri) og Aktiven (Ungdomsheimen), samt regulering av hovud tur- og skiløypenett. Det vart regulert store byggeområde for å leggja til rette for heilskapleg planlegging innanfor naturlege landskapsrom og unngå fragmentert planlegging. Planen bygger på prinsipp om etablering av tette nærmiljø kring aktivitetsområda som reduserer trongen for internttrafikk.

Visjon/mål med kommunedelplanarbeidet 2011 er at Kvamskogen skal vera det viktigaste fjellområde i landsdelen som gjer det mogleg å realisera (imøtekoma) den aukande etterspørselen av hytter, leilegheiter, eit variert fritidstilbod og friluftsliv.

Eit varemerke for Kvamskogen gjennom sal og informasjon ved etablering av nye hytter, framføring av veg og infrastruktur, skal det vera krav til landskapstilpassingar, estetikk, miljø og valfridom av hyttetørrelse og buform.

Kvamskogen skal av dagbrukarar og hyttebrukarar opplevast som ein så viktig verdi, at det i tillegg til utbyggingsområda er lett tilgang til store urørte kulturlandskap og fjellområde. Eit viktig siktemål med Kvamskogen er mellom anna å kunne opphalda seg i fritt i store natur- og fjellområde, oppleve naturen sitt mangfald, utøva friluftsliv, visa evne til fysisk meistring. søkja ro og einsemd og koma seg vekk frå støy og ureining i byar og tettstader.

For å oppnå dei viktigaste hovudmåla i næringsområdet Kvamskogen, er tilgang til utbyggingsareal, eit variert konkurransedyktig servicetilbod frå lokalt næringsliv, og ein næringsretta offentleg sektor av stor vekt.

Det skal av grunneigarar og utbyggingsinteressene opplevast som ein meirverdi at det vert stilt krav til, og økonomisk medverknad, for å oppnå miljø og miljøtilpassingar i landskapsområde langs fylkesveg, parkeringsanlegg og fellesområde. Kvamskogen skal vere trygg for fotgjengarar og skiløparar i høve til biltrafikken.

6

Det vart i samband med kommunedelplanen 2011 utarbeida ein grønstrukturanalyse (Norconsult 2002) og ein trafikkanalyse (Sweco 2011). Desse er nytta aktivt i planarbeidet og i plankart og føresegrer.

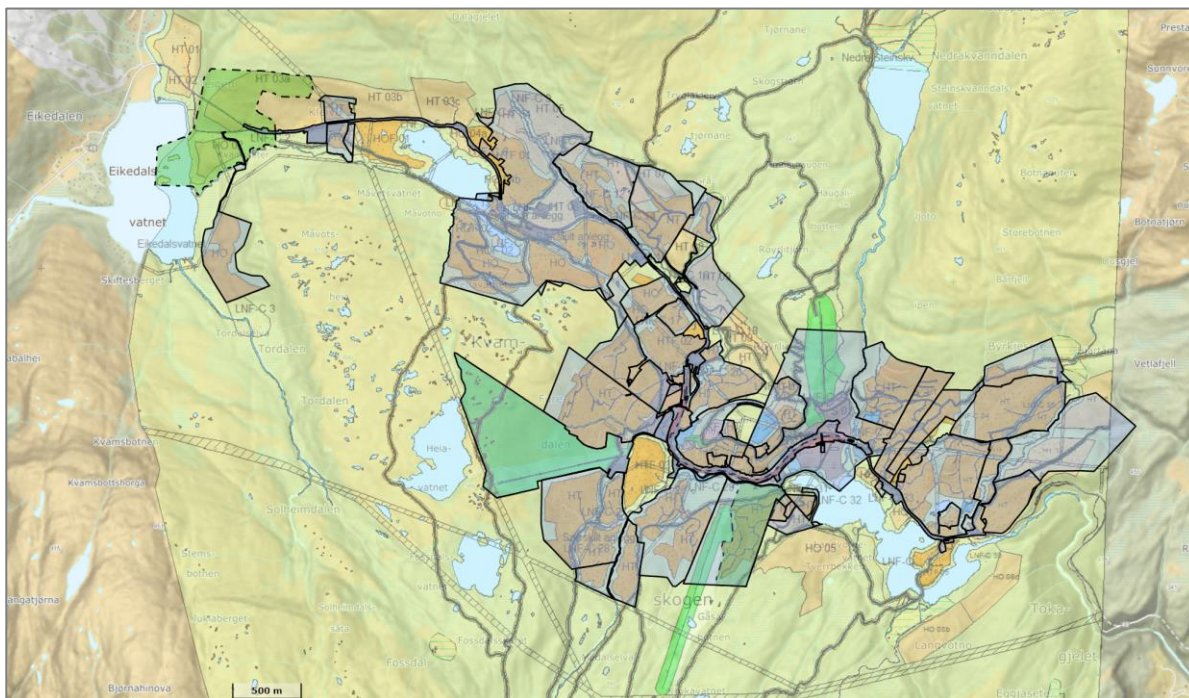
Grønstrukturanalysen frå 2002 er gjennomført på eit overordna nivå. Den er gjennomført på bakgrunn av erfaringar og litteratur innanfor fagområda naturtilhøve – biologisk mangfald, landskapstilhøve og friluftsliv. Datafangsten er vidare tolka og nytta som indikatorar for ulike kvalitetar i området. Det er utarbeidd temakart og ei tilråding innan kvart fagområde, samt samlekart for grønstrukturverdiar i planområdet.

Trafikkanalysen frå 2011 viser at planforslaget i 2011 ikkje vil gje markant auke i trafikkbelastninga på vegnettet. Den peiker på at det er for mange avkøyringar og manglar tilbod for mjuke trafikantar. Det er synt prinsipppløysing for tiltak og ei tilråding til å sette ned den generelle fartsgrensa til 60 km/t i heile planområdet til nødvendige trafikksikringstiltak er etablert. Det er også peika på at tilhøva for av- og påstiging for kollektivtrafikken ikkje er tilfredsstillande i området.

2.2 Gjeldande reguleringsplanar

I kommunedelplan 2011 vart dei vedtekte reguleringsplanane på det tidspunktet og (eldre) disposisjonsplanar digitalisert og lagt inn i plankartet. Ingen av planane vart oppheva av KDP 2011.

Det er mange detaljreguleringsplanar på Kvamskogen, ca. 60 stk. Dei aller fleste regulerer dei ulike hyttefelta, samt sentrumsområde. I tillegg til desse er det planarbeid knytt til hovudvegen, fv. 49, i området. Det er tre pågåande reguleringsplanar i området: Teigaberget-Rindarane (planid: 20150006), Lølihaugen (planid: 20180006) og Forenkla gang og sykkelsti Kvamskogen (Planid: 20200005).

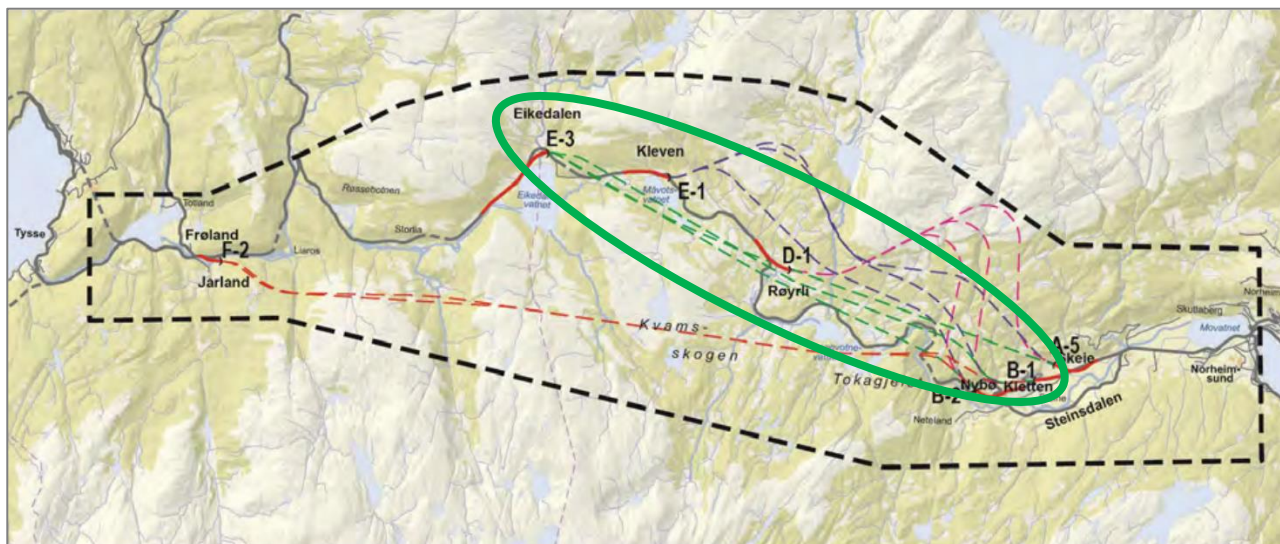

Figur 2. Gjeldande reguleringsplanar synt med svart omriss og pågåande reguleringsplanar med stipla omriss. Kommunedelplan 2010-2020 ligg som bakgrunnskart.

2.3 Kommunedelplan for fv. 49

Eit premissgivande planarbeid for kommunedelplan for Kvamskogen er arbeidet med tunnel forbi Tokagjelet. Planarbeidet gjeld sikring mot skred for strekninga forbi Tokagjelet i Kvam herad. Det er vedteke kommunedelplan for strekninga Steinsdalen - Eikedalen (Kvam herad; Plan-id. 20190008 - vedtak HST – 096/20 Samnanger kommune; Planid. 1242201701 - vedtak KS065/2020).

Kommunedelplanen vart i 2019 lagt på høring med fleire alternative trasear.. På grunnlag av faglege vurderingar er det alternativ B1 Kletten - E3 Eikedalen som er vurdert til å vere den beste løysinga, og er det alternativet som Vestland fylkeskommune har tilrådd som løysing for skredsikring av fv. 49 forbi Tokagjelet. Begge kommunane har vedteke alternativ B1 Kletten – E3 Eikedalen. Reguleringsplanarbeidet er ikkje starta på i påvente av finansiering av prosjektet.

Figur 3. Oversiktskart over alle alternativ som var med ved høring av forslag til kommunedelplan for fv. 49 forbi Tokagjelet. Kjelde: Planomtale. VLFK 2019. Valt alternativ er synt med grøn stipler line og grøn sirkel.

I samband med kommunedelplan for fv. 49 er tema naturmiljø, landskap, by- og bygdeliv, kulturarv og naturresursar kartlagt og konsekvensutgreidd for Kvamskogen. Desse rapportane er nyttig kunnskapskjelde for ny kommunedelplan for Kvamskogen.

3 Planprosess og medverknad

3.1 Prosjektorganisering

Prosjekteigar / vedtaksorgan Kvam Heradstyre
Styringsgruppe Rådmannen si leiargruppe

Prosjektgruppe

- Leiv Ingmar Kaale– prosjektleiar
- Heidi E. Ørjansen – prosjektdeltakar
- Trond Inge Brakestad – prosjektdeltakar
- Jon Nedkvitne – samfunn, næring og utvikling
- Tore Dolvik - kommunegeolog
- Nils Eivind Stranden – veg/va (ved behov)
- Torleif Ones – brann (ved behov)
- Konsulent (ABO Plan & Arkitektur AS)

Det skal settast ned ei referansegruppe for planprosjektet. Føremålet med gruppa er å kunne gi verdifull støtte og rådgjeving til prosjektgruppa. Referansegruppa vil verta orientert undervegs i arbeidet og ein vil gjennomføre fleire arbeidsmøte. Gruppa er foreslått sett saman av følgjande aktørar:

- Kvamskogen vel
- Kvamskogen næringslag
- Næringshagen i Hardanger
- Kvam naturvernforbund
- BOF (Bergen turlag)
- Røde kors (Kvam)
- Beitelag el. org. knytt til bønder som driv aktivt på Kvamskogen

3.2 Planprogram og høyring

Føremålet med planprogrammet er å klarleggje premissar og rammer for planarbeidet, herunder å fastsetje kva tilhøve som skal utgreiast og skildrast nærare i planframlegget. Eit anna føremål er å informere relevante planmynde, organisasjonar og råka partar, og få innspel til gjennomføringa av kommunedelplanen. Planprogrammet skal sikre tidleg medverknad og avklare viktige problemstillingar på eit tidleg tidspunkt i planarbeidet.

Planen skal utarbeidast som ein kommunedelplan i samsvar med plan- og bygningslova § 11.1. Konsekvensforskrifta (2019) stadfester at kommunedelplanar alltid skal ha konsekvensutgreiing og planprogram, jf. §6 bokstav a. Planprogrammet gjer greie for bakgrunn, innhald og framdrift, samt medverknad og program for konsekvensutgreiinga.

Det fastsette planprogrammet skal liggja til grunn for utarbeiding av planforslag med konsekvensutgreiinga (KU). Føremålet med utgreiinga er å klargjere verknadane av tiltak som kan få vesentlege konsekvensar for miljø, naturressursar og samfunn. Utgreiinga skal sikre at disse verknadane vert vurdert, både under planlegging av tiltaket og når det skal takast stilling til om tiltaket skal gjennomførast, eventuelt på kva vilkår med avbøtande tiltak.

Varsel om oppstart av planarbeidet og offentlig ettersyn av planprogram skjer parallelt.

3.3 Medverknad

Krav til planprosess er fastsett i plan- og bygningslova og forskrift om konsekvensutgreiingar. I arbeidet med kommunedelplanen er det ønskeleg med medverknad frå ulike grupper som har interesse av planarbeidet, som t.d. hovudgrunneigarar, næringsliv og organisasjonar/vellag. Desse vil ein ha direkte dialog med i løpet av prosessen. Det er også ønskeleg med tett dialog med regionale planmynde i prosessen.

I samband med varsel om oppstart av planarbeidet vil alle offentlege organ, fagmynde og interesse-organisasjonar/vellag verta kontakta direkte i brevsform. Ein ønskjer også å legge fram planarbeidet til dei regionale/statlege mynda gjennom plattformen Regionalt Planforum. Andre partar i saka vil verta varsla om planarbeidet via kunngjering i avis og nettsida til kommunen.

Kommunen vil invitere til samling for ulike aktørar på Kvamskogen, truleg i februar 2022. Dette vil vera ein dagskonferanse der representantar frå ulike grupper/brukarar/mynde kan presentere sine syn på utvikling av området. Målet er å samla folk på tvers av fagfelt – slik at alle kan få større innsikt i dei ulike interessene som skal balanserast ved utvikling/forvaltning av området. I tillegg til dette vil ein vurdere å halde *open kontordag* på Kvamskogen og/eller folkemøte i løpet av planprosessen. Ein vil strekke seg etter å finne løysingar og tidspunkt slik at ein sikrar høve til medverknad for ulike type brukarar, både fastbuande og tilreisande.

Det vil verta laga ei eiga nettside for planarbeidet, denne er å finne på Kvam herad si nettside. Dette vil vera ei god informasjonskjelde for dei som vil halde seg oppdatert på arbeidet. Nettsida vil også innehalde ei eiga kartløyising tilpassa prosjektet.

Kommunedelplanen skal gjennom følgjande formelle prosess, med plan for framdrifta:

Utarbeiding av planprogram og områdeanalyse	Oktober – November 2021
Politisk handsaming i Miljø-, plan- og bygningsutval og Formannskap: 1. gangshandsaming planprogram	November 2021
Varsel om oppstart, innhenting av innspel og høyring av planprogram	Desember – januar 2022
Politisk handsaming i Ungdomsrådet, Miljø-, plan- og bygningsutval, Formannskap og Heradstyret, vedtak planprogram	Februar 2022

Kunngjering av planprogram	Februar 2022
Utarbeiding av planframlegg: Plankart, føresegner og planskildring med Konsekvensugreining vert utarbeidd på bakgrunn av planprogrammet	Vår - haust 2022
Politisk handsaming i Ungdomsrådet, Miljø-, plan- og bygningsutval og Formannskap, 1. gangshandsaming planforslag	Vinter 2022 -23
Planframlegg til offentleg ettersyn	Vinter 2022-23
Prosess, revisjon og utarbeiding av endeleg plan	Vår 2023
Politisk handsaming i Ungdomsrådet, Miljø-, plan- og bygningsutval, Formannskap og Heradstyret, endeleg vedtak	Vår/sommar 2023

4 Føringer og rammer for planarbeidet

4.1 Nasjonale og regionale føringer og rammer

Miljømål

På miljøstatus.no finn ein samla dei 24 måla Noreg har vedteke for miljøet. Dei nasjonale måla er sett på bakgrunn av regjeringa sin politikk anten i stortingsmeldingar, proposisjonar eller andre politiske dokument. Måla er målbare og dei viser kva resultat ein skal oppnå på nasjonalt nivå. Dei nasjonale miljømåla vert i dag teke i vare i fleire samanhengar.

T-1450 Planlegging av fritidsbebyggelse (2005)

Rettleiaren fokuserer på kva grep som kan takast for å forbetre kvalitet på fritidsbusetnad og korleis konfliktnivået kring aukande hyttebygging kan reduserast. Det er peika på at dette er nødvendig for å sikre nasjonale og regionale verdiar knytt til natur, landskap og kulturmiljø, men også for å sikre gode hytteområde med langsiktige positive ringverknadar i lokal-samfunna. Rettleiaren er under revisjon.

Foto: Skred AS

Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremja samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnytting, god trafikktryggleik og effektiv trafikkavvikling. Planlegginga skal bidra til å utvikle berekraftige byar og tettstader, leggja til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremja helse, miljø og livskvalitet.

Statlege planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing, 2018

Kommunane, fylkeskommunane og staten skal gjennom planlegging og anna myndigheits- og verksemdutøving stimulera til, og bidra til reduksjon av klimagassutslepp, samt auka miljøvennleg energiomlegging. Planlegginga skal og bidra til at samfunnet vert førebudd på og tilpassa klimaendringane (klimatilpassing).

Nasjonal transportplan

Nasjonal transportplan omhandlar transport til sjøs, på veg, jernbane og i lufta og ser desse transportformene i samanheng. Overordna mål er å tilby eit effektivt, tilgjengeleg, sikkert og miljøvennleg transportsystem som dekkjer samfunnet sin trong for transport og regional utvikling.

Rikspolitiske retningslinjer for styrking av barn og unges interesser i planlegging

Dei rikspolitiske retningslinjene for barn og planlegging har som mål og sikre eit oppvekstmiljø som gir barn og unge tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknadar. Det skal sikrast at oppvekstmiljøet har dei fysiske, sosiale og kulturelle kvalitetar som til ei kvar tid samsvarar med eksisterande kunnskap om barn og unge sine behov.

Nasjonal jordvernstrategi

I nasjonal jordvernstrategi er det fastsett eit mål om at den årlege omdisponeringa av dyrka jord må vere under 4000 dekar (08.12.2015). Av omsyn til beredskap, busetting, sysselsetting/verdiskaping, kulturlandskap og andre miljøverdiar skal det drivast jordbruk i heile landet. Dersom ein må vege jordressursar mot andre omsyn, skal den verdsetjast eller klassifiserast. I tillegg må det vurderast om arealet er lettdrive ut frå arrondering, storleik og tilgjenge, og om det er del av eit større, samanhengande jordbruksareal. Det skal leggjast vekt på drifts- og miljømessige forhold for attverande jordbruk.

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (2019 - 2023)

De nasjonale forventningane samlar mål, oppgåver og interesser som regjeringa forventar at fylkeskommunane og kommunane legg særleg vekt på i planlegginga i åra som kjem. Forventingsdokumentet er retningsgivande for regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunane og kommunane har ansvar for å finne heilskaplege løysningar, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og omsyn vert ivaretatt, saman med nasjonale og viktige regionale interesser. Regjeringa legg vekt på at vi står overfor fire store utfordringar:

- Å skape eit berekraftig velferdssamfunn
- Å skape eit økologisk berekraftig samfunn gjennom mellom anna ein offensiv klimapolitikk og ei forsvareleg ressursforvaltning
- Å skape eit sosialt berekraftig samfunn.
- Å skape eit trygt samfunn for alle

Rikspolitiske retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)

Anbefalar støygrenser ved etablering av nye bustader og annan busetnad med støyfølsam bruk. Gul sone er vurderingssone der nye bygg kan oppførast dersom det kan dokumenterast at avbøtande tiltak gir tilfredsstillande støyforhold. I raud sone bør ein unngå bygg med støyfølsamt bruksføremål. Støyfølsam bruk er bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, skular og barnehagar. Lydkrava i byggteknisk forskrift (TEK 17) gjeld og for andre typar bygningar med støyfølsam bruk, som kontor og overnattingsstader.

Folkehelseperspektivet, jf. Plan og bygningslova § 3 – 1.

Alle planar etter plan- og bygningslova skal inkludera vurdering av folkehelseperspektivet, jf. plan- og bygningslova §3-1. Planlegginga skal vera helsefremjande gjennom å fremja faktorar som styrkjer helsa og livskvaliteten, og som bidreg til å verna mot negative faktorar, jf. folkehelselova §4.

Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming

Universell utforming er ein strategi for planlegging og utforming av produkt og omgjevnader for å oppnå eit inkluderande samfunn med full likestilling og deltaking for alle. Universell utforming er utforming av produkt og omgjevnader på ein slik måte at dei kan brukast av alle menneske, i så stor utstrekking som mogleg, utan trong for tilpassing og spesiell utforming.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (regional planstrategi)

FN sine bærekraftsmål er lagt til grunn for arbeidet. Basert på desse og med utgangspunkt i grunnlagsdokumenta, har Fylkestinget i Vestland slutta seg til fire hovudmål, alle med fleire strategiar. Måla er:

- Vestland som det leiande verdiskapingsfylket og nasjonal pådrivar for eit regionalisert og desentralisert Noreg.
- Klima og miljø som premiss for samfunnsutvikling
- Lokalsamfunn som ramme for gode kvardagsliv i heile Vestland
- Like mogelegheiter til å delta i verdiskaping

Plaststrategi. Ein plastfri natur og eit plastfritt Vestland (2020)

Denne er ein av fleire strategiar fylkeskommunen har utarbeida. Plaststrategien synleggjer og avklarar regionalt prioriterte satsingsområde, verkemiddelbruk og målsetjing for handtering og bruk av plast. Målsetjinga er at fylkeskommunen skal hindra at plastavfall kjem på avvege, og redusera bruken av plast i eigen organisasjon. Fylkeskommunen skal og leggje til rette for innovasjon og utvikling innanfor næringslivsaktørar, forskning og andre aktørar som Skjærgårds-tjenesten og friluftsråd.

Regional plan for vassforvaltning

Regional plan for vassforvaltning Hordaland (2016-2021) er under revisjon, og ny plan 2022-2027 med tilhøyrande tiltaks- og handlingsprogram har vore på høyring fram til sommaren 2021. Vassforvaltningsplanen set miljømål for vassførekomstane, tiltaksprogrammet skisserer tiltak for å nå miljømåla, og handlingsprogrammet koordinerer prosessen med å nå miljømåla. Kommunar, fylkeskommunar og statlege etatar er gjennom planen plikta til å legge miljømåla til grunn for deira planlegging og verksemd.

Regional plan for klima og energi

Hovudmålet i klimaplan 2014-2030 er at utslepp av klimagassar skal reduserast og energibruken skal effektiviserast. Energibehovet skal i tillegg i størst mogleg grad dekkjast av fornybare energikjelder utan tap av naturmangfald. Tilpassing til klimaendringar skal baserast på føre-var-prinsippet. Hordaland skal ha eit berekraftig utbyggingsmønster som reduserer transportbehovet, stimulerer til kortare og meir miljøvenlege reiser, og unngår nedbygging av verdifulle areal. Planen er under revisjon og Fylkestinget vedtok planprogram for ny regional plan for klima i Vestland august 2021. Planen skal gi grunnlag for klimaomstilling av Vestland fylke for å nå målet om eit samfunn med netto nullutslepp.

Regional plan for kultur

Visjonen for regional kulturplan 2015-2025 er å vidareutvikle Hordaland som ein leiande kulturregion. Omgrepet kultur vert i planen nytta som eit samleomgrep og inkluderer heile spekteret i kulturlivet: museum og kulturminnevern, arkiv, kunstproduksjon og kulturformidling, bibliotek, fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Planen er under revisjon og tema kultur vert teke inn i Regional plan for kultur, idrett og friluftsliv 2023-2035. Det er mål om å vedtak planen hausten 2022.

Regional Transportplan for Hordaland

Regional transportplan Hordaland 2018-2029 er ein langsiktig regional strategiplan for utvikling av transportsektoren i Hordaland. Planen inneheld mål for alle relevante delar av transportsystemet, samt strategiar og tiltak som viser korleis måla skal følgjast opp. Planen er under revisjon og ny plan 2022-2033 er planlagt vedteke desember 2021. Hovudmålet for RTP 2022-33 er: «Vestland skal ha eit effektivt, trygt og framtidretta transportsystem som legg til rette for klima- og miljøvenleg mobilitet og berekraftig samfunnsutvikling».

Regional plan for attraktive senter i Hordaland- senterstruktur, tenester og handel 2015- 2026

Planen har følgjande hovudmål: Hordaland skal ha eit nettverk av attraktive senter som fremjar livskvalitet, robust næringsliv og miljøvenleg transport. Sentera skal leggje til rette for vekst i heile fylket.

- Sentera skal utformast slik at dei er attraktive å vera, bu og drive næring i.

- Sentera skal ha eit mangfald av tenester, arbeidsplassar, fritids- og kulturtilbod tilpassa senteret sitt nivå i senterstrukturen.
- Sentera skal vere attraktive for handel med handelsverksemd dimensjonert etter nivå i senterstrukturen.
- Sentera skal vere tilrettelagt for effektiv og miljøvenleg transport i, til og frå sentrum.

Regional næringsplan

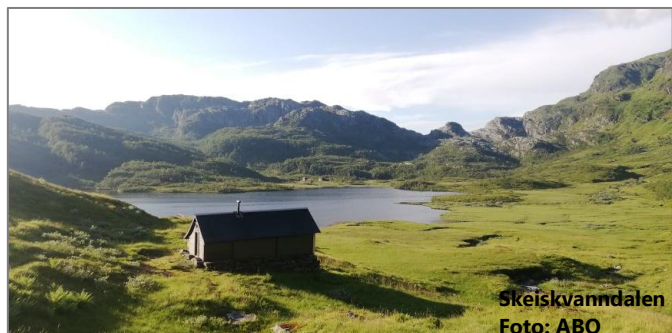
Næringsplan 2013-2017 er eit strategisk dokument som syner kva for strategiar som er særskild prioriterte for å møte dei viktigaste utfordringane næringslivet står ovanfor i fylket. Planen skal føre til at næringslivet når resultat i form av meir innovasjon, fleire arbeidsplassar og meir verdiskaping. Planen peikar på viktigaste utfordringar og overordna grep og strategiar med meir entreprenørskap og innovasjon, fleire med relevant kompetanse og ein velfungerande Bergensregion med attraktive regionale senter.

Regional plan for folkehelse 2014-2025

Eit sentralt punkt i folkehelsesatsinga og for å sikre god helse for framtidige generasjonar, er førebyggjande og helsefremjande innsats retta mot å sikre barn og unge gode oppveksttilhøve. Helsevenleg samfunnsplanlegging og omsynet til «helse i alt vi gjer» er berande element i planen. Universell utforming er og inkludert i planen, då eit godt universelt utforma samfunn gjev det mogleg at alle kan delta på like vilkår, og jamne ut sosiale helseskilnader.

4.2 Lokale føringar og rammer

I ny kommunal planstrategi 2020-2023 er det vedteke at FN sine berekraftsmål skal liggja til grunn for all aktivitet i kommunen. Berekraftsmåla er formulert i 17 hovudmål med ei rekkje delmål, og mange av desse er relevante å ta omsyn til i kommunen si daglege drift og forvaltning.

Samfunnsdelen til kommuneplanen- 2015-2030 og Kommuneplanens arealdel 2019-2030

Kommuneplanen set langsiktige mål og strategiar for heile Kvamma-samfunnet, Kvam herad sin tenesteproduksjon og kommunen som organisasjon. I forordet til planen er det vist til at planen vidarefører tema frå tidlegare plan, samt tar inn nye tema i tråd med nasjonale føringar:

- Folkehelse og berekraftige utvikling
- Stadutvikling og infrastruktur
- Verdiskaping, bustad og livskvalitet

Visjonen til Kvam herad er å "Skapa ei oppsiktsvekkjande framtid - Create a remarkable future". Visjonen bygger på samspel, engasjement, vilje til å få til noko og å veraause og tolerante med kvarandre. Eit godt ord for dette er å «skapa» som betyr å forma, danna eller la noko verta til. Ved å byggja vidare på styrkane som ligg i vår historie, identitet og kultur, skal me skapa ei oppsiktsvekkjande framtid i Kvam. Hovudmålet er å "Vidareutvikla eit pulserande og sjølvstendig regionsenter som knyter saman Hardanger og Bergensregionen".

Kommunedelplan for næring og kompetanse i Kvam 2015-2023

Kvam har hatt nedgang i tal arbeidsplassar, medan resten av landet har hatt kraftig vekst dei siste ti åra. Nedgangen har ramma basisnæringane i Kvam, særleg industrien og landbruket i kommunen. Hovudårsaka til nedgangen er at Kvam har hatt ein uheldig næringsstruktur, med store delar av næringslivet i bransjar med nedgang. I planen står det at næringsutviklinga i Kvam skal leggja til rette for og sikra eksisterande næringsliv. Gjennom samarbeid skal Kvam vidareutvikla næring og handel og stimulere til etablering av ny verksemd. Kvam skal prioritera å marknadsføre det som er, og leggja til rette for nytenking og gründerverksemd.

Energi og klimaplan 2020-2024

Overordna mål er å medverka til å stoppa klimaendringane i tråd med FN sitt berekraftsmål nr 13 og medverka til at Noreg vert eit lågutsleppsamfunn i 2030. Planen har tre delmål:

- 1) Klimagassutsleppa i Kvam herad skal i tråd med nasjonale mål, reduserast med inntil 55% innan 2030 i høve til 1990.
- 2) Energibruken i Kvam herad skal i tråd med klimaplan for Hordaland, 2014-2030, effektiviserast med 55% innan 2030 i høve til 2007. Energibehovet til alle føremål skal i størst mogleg grad dekkast av fornybare energikjelder utan tap av naturmangfald.
- 3) Tilpassing til klimaendringane skal baserast på «føre var-prinsippet», meir presise grunnlagsdata og lokal kunnskap.

Spesifikke forhold arbeidet med KDP Kvamskogen er mellom anna; Forholda til at hytte- og friluftslivet må tilpassast reduserte snøforhold om vinteren og lengre, varmare og våtare somrar. Behovet for transport kan reduserast i framtida gjennom god arealplanlegging, som t.d. fortetting i hytteområde. I tillegg vert det nemnt at bygging av tunnel under Kvamskogen kan bidra til å redusere drivstoffbruk og utslepp innanfor heradet.

Trafikksikringsplan 2020-2023

Føremålet med planen er å strekkja seg mot ein tilstand der ingen vert drepne eller hardt skadde i trafikken. Trafikksikringsarbeidet skal fokusera på å redusera talet på trafikkulykker og alvorsgrad på ulykkene som skjer. Planen gir ein heilskapleg oversikt over trafikksikringsforholda i Kvam, og legg grunnlag for tiltak i perioden 2020-2023 som i sum skal bidra til reduksjon av ulukker med skadde på vegane i kommunen. Slike tiltak inkluderer både fysiske og ikkje-fysiske tiltak. Samt vera eit grunnlag for prioritering av trafikksikringmidlar innanfor dei rammer som vert tilgjengelege.

Kommunedelplan for landbruk i Kvam 2005-2014

Hovudmålet med landbruket er å sikra ein trygg matproduksjon, stabil busetnad i distrikta, berekraftig ressursforvaltning, levande kulturlandskap og verdiskaping som kan hjelpa til med å halda oppe sysselsetjinga i bygdene. Landbruket har også eit stort ansvar for å halda oppe det biologiske mangfaldet for komande generasjonar. I delar av Kvam er landbruket avgjerande for busetnaden. For heradet utgjør landbruket ein vesentleg del av det samla næringslivet, kulturen og det sosiale miljøet. Kulturlandskapet som er avhengig av eit aktivt landbruk, skapar mykje av bygda sin identitet, og det varierte landskapet har mykje å seia for reiselivet.

Kommunedelplan for kulturminne 2017-2027

Kvam er ein kommune som er rik på kulturminne. Å forvalta desse på ein god måte er eit felles ansvar. Kulturminne og kulturmiljø er i dag rekna som fellesverdiar i samfunnet. I dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging av 12.06.2015 står det vidare at «kommunane har hovudansvaret for å identifisere, verdsetje og forvalte verneverdige kulturminne i tråd med nasjonale mål».

5 Sentrale problemstillingar

Kommunedelplanen skal leggja til rette for ei berekraftig utvikling for å skape ei utvikling som stettar dagens behov utan å øydeleggja moglegheitene for at komande generasjonar skal få tilfredsstilla sine behov. Av dei ulike berekraftsmåla til FN vert det særleg peika på punkta: Livet på land – stansa tap av artsmangfald og God helse og livskvalitet for alle, uansett alder. All arealbruk skal vurderast opp mot behov, måloppnåing og konsekvens. Det skal leggjast til grunn ei vurdering av den samla belastninga for miljø, samfunn og natur, og sikra ålmenta sin tilgang på natur- og friluftsopplevingar

Som eit innleiande arbeid med revisjon av kommunedelplanen er det utarbeidd ein områdeanalyse. Denne er vedlagt planprogrammet. Analysen er basert på kjend kunnskap, og gir ei overordna oversikt over dagens situasjon for Kvamskogen. Tema som analysen tek for seg er: Landskap og historie. Naturverdiar og- ressursar.

Friluftsområde. Risiko og sårbarheit med naturfare. Samferdsle og målpunkt. Bygningssmiljø og næringar. Klima og snøtilhøve.

Kunnskapsbasen i områdeanalysen vil bli nytta som vurderingsgrunnlag i samband med ROS-analyse og konsekvensutgreiingar, og vil vera eit grunnlag for naudsynte avvegingar og prioriteringar i planarbeidet. Områdeanalysen vil kunne bli vidareutvikla undervegs i planarbeidet.

5.1 Natur, kultur, friluftsliv og landskap

Planområdet er om lag 55.500 daa stort. Lågaste punktet innanfor planområdet er i Tokagjelet (166 moh) og høgaste er Goddalseggene (1105 moh). Det er store samanhengande og lett tilgjengelege naturområde innanfor planområdet. Dette er ein kvalitet som gjer Kvamskogen til ein attraktiv destinasjon. Det er opparbeidd korte og lengre løypenett innanfor området som gir tilgang dei «urørte» naturområda. Kvamskogen blir omtala som eit «folkeleg hytteområde» utan store kommersielle tilbod og tilretteleggingar. Kort veg frå hytteområda og vegsamband til naturområda er ein styrke for Kvamskogen.

Det er fleire bygningssmiljø med lang historie og stølsmiljø innanfor planområdet. Store deler av planområdet vert nytta som utmarksbeite for sau, storfe og geit. Sanking, fiske og jakt er naturressursar som blir utnytta. Ein har god oversikt over naturressursane og kulturmiljø/historia i området.

Hyttene langs fylkesvegen og stølsmiljøa er i hovudsak lokalisert under tregrensa (ca. 360-500 moh). Terrenget under 600 moh er forholdsvis flatt og har ingen markerte terrengformer. Områda opp mot fjella (over 550 moh) er hovudsakleg utan trevegetasjon. Dei lågare delane av planområdet er myrlendt med sparsam trevegetasjon. Kartlegging av naturmangfald innanfor planområdet er i hovudsak knytt til areala med eller nær bygde område. Det er kartlagt nokre naturtypar, samt område med geologisk arv i området (Tokagjelet og Heii- og Rindane). Det er ikkje definert prioriterte viltområde i eksisterande rapportar, men det er kjent at områda nord for fylkesvegen er beiteområde for Hardanger og Voss reinsdyrslag, samt at det er observasjonar av rovvilt i området.

Destinasjonen Kvamskogen har stor verdi som regionalt friluftsområde. I tillegg består store deler av området av natur som er sårbar for inngrep, slik som myr og vassdrag, samt areal over tregrensa. Område med grøne kvalitetar har ein eigenverdi for naturmangfald, kulturarv, jordbruk, rekreasjon inkl. jakt, fiske og sanking og estetisk effekt. I tillegg har myrområda verdi for regulerande tenester som karbonbinding og – lagring, samt ein flaumdempande funksjon. Klimaendringane vil truleg gjera desse tenestene og funksjonane enda viktigare framover.

Kommunedelplanen skal sjå nærare på følgjande tema:

- Kjennskap til verdiar og kvalitetar vil vera premissgivande for utbygging og tilrettelegging. Område med høg kvalitet må takast vare på i planarbeidet. For å regulere dei gode løysingane skal planarbeidet **sikre viktige landskaps-, kultur-, natur- og friluftsområde**.
- Planarbeidet skal sikre **viktige friluftsområde/friluftskorridorar** og tilgang til desse frå hytteområda/ fylkesvegen. Tilrettelegging av løypenett vil kunne nyttast for å kanalisere turtrafikken

utanom sårbare utmarks- og fjellområde. I tillegg vil tilrettelagte aktivitetar gi fleire brukargrupper moglegheit for fysisk aktivitet. Eit sentralt arbeid i dette er å finne ein balansegang mellom tilrettelegging og omsyn til grønne verdier.

Vidareføring av kommunedelplan 2011 sine prinsipp om å m.a. ta omsyn til landskapsrom, naturområde og bygnings- og stølsmiljø, samt skånsam inngrep i terreng, vil leggjast til grunn i det vidare planarbeidet. Analyse av grønstruktur og landskapsrom/-element vil gi grunnlag for å vurdere særlege føresegner for å sikre kvalitetar i nye utbyggingsområde. Ein vil bygge ny kommunedelplan på eksisterande kvalitetar og attraksjonar i området.

5.2 Naturfare og klimaendringar

Eit viktig og premissgjevande tema for kommunedelplanen er korleis førebu lokalsamfunnet, samt eksisterande og framtidig utbygging på eit klima i endring. Auka skred- og flaumfare trugar lokalsamfunn og enkeltpersonar, og auka fukt og nedbør kan medføre store materielle skadar. I tillegg vil naturmiljøet endrast med stigande temperaturar som medfører mellom anna høgare snøgrense. Vektlegging av langsiktig planlegging er viktig, for det er vanlegvis dyrare for samfunnet å reparere i etterkant enn å førebyggje i forkant.

I NVE-atlas er store delar av planområdet omfatta av aktsemdsområde, potensielle fareområde for flaum og skred. Aktsemdskart vert nytta i hovudsak på kommuneplannivå for å presisere der det må gjerast meir detaljert kartlegging av reell fare, eller som grunnlag for plassering av nye utbyggingsområde. For deler av planområdet med utbygging er det gjennomført detaljert skredfarekartlegging.

Det er viktig allereie på overordna plannivå og i tidleg planfase, å ha høg vissheit rundt kva areal som er best egna til infiltrering og fordrøyning av vatn, kva areal som kan sikre trygg bortleiing av vatn og kva areal som er best egna til å bygge på. Sentralt her er å gi plass til flaumvegane, ikkje blokkera for desse, samt unngå utbygging på lågpunkt der det er fare for oppsamling av overvatn.

Kommunedelplanen skal sjå nærare på følgjande tema:

- Store deler av planområdet er omfatta av aktsemdsområde for flaum og skred i NVE-atlas. Område med naturfare, saman med natur som er sårbar for inngrep, vil vera premissgjevande for utbygging og tilrettelegging innanfor planområdet. For å analysere eigna område for utbygging vil **kartfesting av naturfare** vera sentralt.
- All utbygging skal vurderast i lys av klimaendringar. Sikring av flaumvegar og overordna prinsipp for handtering av overvatn vil vera sentralt i planarbeidet.

5.3 Utbygging og næringsaktivitet

Bygningsmiljøet har utvikla seg frå stolar frå 1700-talet, og gradvis utbygging av hytter og overnattingsstader på tidleg 1900-talet, til større kompleks av fritidsbygg og fortetting av eksisterande felt. På slutten av 1960-talet var talet på hytter på Kvamskogen over 1000. I dag er det i over 2000 hytter i området.

Bygningane varierer frå enkle hytter, til moderne hytter med høg standard. Byggestil avspeglar ulike tidsbolkar og trendar. Hyttene er i hovudsak plassert nedst i hovuddalføret, langs fylkesvegen og under tregrensa (500 moh). Området framstår i dag som dels spreidd bygd, der hyttefelta dels er plassert i ulike landskapsrom. Parkering til hytteområda er fleire stadar løyst i felles anlegg nær fylkesvegen, med grusa samleveggar. Ein del av dei nyare hytteområda har tilkomst heilt fram til hytta. Dei interne samlevegane varierer mellom vinterbrøytar vegar og sommaropne vegar.

Fylkesvegen har ein årsdøgntrafikk (ÅDT) på 2090 ÅDT (Furedalen. NVDB, 2020). Fartsgrensa er 80 km/t. Det som er spesielt for Kvamskogen er at trafikkmengda er særskild avhengig av årstida og vekedag. Dei store variasjonane er først og fremst knytt til Kvamskogen sitt gode tilbod innan vintersport og gjennomgangstrafikk knytt til ferierande midt på sommaren. Fylkesvegen er omkøyringsveg når E16 er stengt, noko som i desse periodane aukar trafikkmengda vesentleg. Viktige målpunkt på Kvamskogen er hytteområda til skianlegga/skiløypene med tilhøyrande parkeringsplassar, samt Kvamskogen Landhandleri (tidlegare NAFen). Gang- og sykkelveg er fråverande på Kvamskogen og det er ingen fotgjengarovergangar.

Hytteutbygginga skapar stor næringsaktivitet på Kvamskogen for entreprenørar og servicefunksjonar. Av tenester og tilbod som er etablerte finn ein m.a. fire alpinsenter, tre overnattingsverksemdar, ein matbutikk og fleire caravan- og bubilplassar (om lag 600 faste oppstillingsplassar). I stor grad er aktiviteten på Kvamskogen knytt til vinteraktivitetar. Det er utarbeidd eit forprosjekt for utvikling av Kvamskogen (Næringshagen i Hardanger AS, 2020). Denne peiker på problemstillingar, potensiale og moglegheiter. Forstudiet skal utviklast vidare i ein fase 2 der målet er å utvikle destinasjonen Kvamskogen.

Destinasjonen Kvamskogen har stort potensial for utvikling og planarbeidet skal søke å utløyse potensialet. For å regulere dei gode løysingane må vidare planarbeid gjera vurderingar på korleis og kor utviklinga skal skje. Ein vil bygge ny kommunedelplan på eksisterande kvalitetar og attraksjonar i området.

- Kommunedelplanen skal sjå nærare på følgjande tema: Ein skal analysere potensiale for **nye utbyggingsområde** og om **ubygde delområde skal takast ut**, samt korleis **sentrumsområdet ved Landhandleriet-Furedalen** skal kunne utviklast. Forholdet til at fylkesvegen vil verta avløyst av tunnel ein gang i framtida skal inkludrast, samt tilgjenge til natur- og friluftsområde. Overordna retningslinjer for arkitektur, estetikk, landskapstilpassing og storleik på hytter skal utformast. Grunnleggjande for analysane er korleis ein kan legge til rette for ei utbygging med mangfald som gjer området attraktivt for ulike brukargrupper. Eigne analysar av potensiale i området saman med høyringsinnspel til planarbeidet vil vera grunnlag for vurderinga.
- Ein skal analysere **vegstrukturen** i området og sjå på moglegheita for å knyte saman hyttefelt og ulike målpunkt med enkle vegsystem. For å auke trafikksikkerheita i området vil ein vurdere å redusere tal avkøyringar til fylkesvegen, samt løysing for mjuke trafikantar langs og kryssing av fylkesvegen. Forholdet til vinterbrøytar vegar skal også sjåast på.

- Ei vurdering av kva **tilbod og næringsgrunnlag** som vil styrke Kvamsskogen skal gjennomførast. Det å kunne auke heilårsbruken av Kvamsskogen vil liggje som eit grunnprinsipp. Planarbeidet skal sjå på utviklingspotensial - herunder samle tenester/tilbod til eitt attraktivt sentrumsområde, sommaraktivitetar/-tilbod, samt eventuelt andre reiselivsdestinasjonspunkt.
- Planarbeidet skal gjera ei vurdering av mest mogleg **snøsikker plassering av skianlegg** (alpin og langrenn). Dei fleste skianlegga i Norge vil oppleve stadig fleire snøfattige vintrar i åra som kjem på grunn av klimaendringar. Nye skianlegg bør difor liggja høgare i terrenget enn dagens anlegg. I tidlegare planarbeid er m.a. Byrkjefjell peika på – her kan det vera moglegheit for å etablera eit nytt skianlegg med eit breitt løypetilbod. Dette gir også ein moglegheit for etablering av nye hytteområde og utvikling av aktivitetar med utgangspunkt i ny infrastruktur. I tidleg fase av planarbeidet skal det gjennomførast eit moglegheitsstudie for å analysere utviklingspotensialet og forslag til plassering av skianlegg. I dette vil det ligge ei kost-nytte vurdering med omsyn til kostnader, samt konsekvens for landskap, natur, friluftsliv og kultur

Planarbeidet vil resultere i ei ytre grense for utbygging med vektlegging på landskap, natur- og friluftsområde, samt naturfare. Arealstrategiane Heradstyret vedtok i 2020 vil ligge til grunn for planarbeidet.

5.4 Behov for nye utgreiingar

Det skal gjennomførast konsekvensutgreiing og ROS-analyse for alle arealendringar i planframlegget, samt for samla planforslag. Planen skal så langt råd er utgreiast med grunnlag i tilgjengeleg informasjon frå offentlege databasar og rapportar, lag og organisasjonar, samt eigne synfaringar. Ein har i tillegg gjort ei vurdering av behov for å auke kunnskapsgrunnlaget knytt til flaum, skred, naturmangfald og støy i tidleg fase av planarbeidet.

- Det er gjennomført naturfarekartleggingar i samband med detaljreguleringsplanar innanfor planområdet. Elles er det NVE sine nasjonale datasett som er eksisterande kunnskapsgrunnlag. Kvam herad ønskjer å auke kunnskapsgrunnlaget og som del av planarbeidet vil det gjennomførast ny kartlegging av skredfare og flaumfare inkl. fare for kjøver. Det er Skred AS som vil gjennomføre kartleggingane. Ein heilskapleg skredkartlegging og flaumkartlegging vil både gagne kommunedelplanen, men og føre til at arbeid med reguleringsplanar vert enklare/meir forutsigbart i ettertid, både for kommunen, men og for utbyggjarar. Faresonene i denne kartlegginga vil kunne erstatte tidlegare gjennomførte skredfarekartleggingar.
- Kartlegging av naturmangfald innanfor planområdet er noko sporadisk og i hovudsak knytt til områda langs fylkesvegen og utbyggingsområda. Det er i hovudsak naturtypekartleggingar som er gjennomført. Det nyaste arbeidet er knytt til kommunedelplan for Tokagjelet. I konsekvensutgreiing for naturmangfald (Norconsult 2019) er det opplyst at det har vore gjennomført naturtypekartlegging i felt på stadar med potensial for verdi utover det vanlege. Det er ønskjeleg å gjennomføre nye kartleggingar i område der ein legg til rette for nye utbyggingsområde og i område med for dårleg kunnskapsgrunnlag. Ein vil planlegge kartlegginga i lys av tidlegare kartleggingar, stadar med potensial for verdi utover det vanlege, samt naturmangfaldslova § 8, om at kunnskapsgrunnlaget skal stå i eit rimeleg forhold til saka sin karakter og risiko for skade på naturmangfald. Rådgivende Biologer AS vil vera utførande firma for kartleggingsarbeida. Kvam herad vil vurdere å søkje om midlar for å gjennomføre kartleggingane.

6 Utgreiingsprogram

Basert på føremålet med planarbeidet og kjende opplysningar om planområdet og influensområdet er det gjort ei vurdering av sentrale problemstillingar og kva tema som skal konsekvensutgreiast. Forslag til utgreiingstema er synt i dette kapitelet.

6.1 Konsekvensutgreiing

Konsekvens kjem fram ved å samanhalde verdi og omfang av tiltaket innanfor det enkelte tema, inkludert eventuelle avbøtande tiltak. For å kunne analysere føremoner og ulemper av eit tiltak er det naudsynt å vite kva konsekvensar tiltaket gir. Konsekvensane av eit tiltak kjem fram ved å berekne eller vurdere forventa tilstand etter gjennomføring av tiltaket mot forventa tilstand utan tiltaket. Konsekvensutgreiinga vil i hovudsak vera basert på eksisterande kunnskap frå kjente og tilgjengelege databasar og dokument. All kartfesta informasjon vil bli samanstillt med bruk av GIS-verktøy. Konsekvensutgreiinga for ny eller endra arealbruk tek utgangspunkt i dagens situasjon, 0-alternativet. Dagens situasjon, 0-alternativet, er definert som arealbruk i dag og fastsett i vedtekne planar (kommunedelplan eller reguleringsplan). For enkelte utgreiingstema kan det vere tenleg at konsekvensutgreiinga skil mellom konsekvens for tiltaksområdet og konsekvens for influensområde. Tiltaksområdet femnar om alle områda som vert påverka direkte ved gjennomføring av dei planlagde tiltaka. Influensområdet omfattar areal og område rundt tiltaksområdet, der tiltaket kan tenkjast å påverka verdiane som vert utgreidd. Dette vil bli skildra i planframlegget.

Konsekvensutgreiinga vil blir gjennomført på to nivå og tabellen under syner fagtema som skal utgreiast:

- Samla konsekvens av planframlegget
Verknaden av det samla planframlegget vil bli skildra og vurdert i ein tekstleg del med tilhøyrande oppsummering og konklusjon. Det vil ikkje bli nytta skala eller talfesting av konsekvens for denne utgreiinga.
- Vurdering av enkeltvise arealendringar:
Utgreiinga skal vurdere verknad av endra arealbruk. Det er tenkt nytta ein fem-delt skala i vurdering av endringar for enkeltareal. Skalaen er nytta med glidande overgangar i vurderingar for å synleggjere når det ikkje er eintydig positiv eller negativ verknad;

stor negativ (---)	negativ (--)	liten negativ (-)	ubetydeleg (0)	liten positiv (+)	positiv (++)	stor positiv (+++)
-----------------------	-----------------	----------------------	-------------------	----------------------	-----------------	-----------------------

Utgreiingstema	Deltema	Moglege verknadar Kunnskapsgrunnlag
Landskap	Nærverknad Fjernverknad	Arealendringa sine arkitektoniske kvalitetar, synlegheit og tilhøve til nærmiljø og landskapet rundt. Er området bygd/ubyggd, ope/vegetasjonskledd, godt/ lite synleg? - Kartlegging av landskapstypar i Hordaland - INON - Hellingskart - Flyfoto og grunnkart
Kulturminne	Kulturminne og kulturmiljø	Korleis planlagd utbygging vil påverka det omkringliggende kulturmiljøet. Er det kjente kulturminne eller kulturmiljø i området? - Askeladden - Sefrak-registeret - Fylkesatlas.no

Naturverdiar og biologisk mangfald	Naturmangfald på land og vassdragsnatur	Konsekvensar av nye tiltak i planforslaget for eventuelle registrerte naturtypar og raudlista artar, samt myr- og vassdragsnatur. Er det kjente rødlisteartar, regionalt sjeldne artar eller viktige naturtypar i området? - Naturbase - Artskart - Vassforskinga med tilhøyrande regional planar
Naturressursar	Jordbruk og skogbruk Naturressursar Beite / stølsdrift	Er det kjente interesser knytt til landbruk og naturressursar i området? - Ar5: Dyrka mark, innmarksbeite. Skogbonitet og hogstklasse - NGU, grus og pukkførekomst
Friluftsliv og rekreasjon	Rekreasjonsbruk Turløyper Skitrekk/løype	Kva vert verknaden av planlagd utbygging for friluftsliv i området? Er det kjente friluftsverdiar i området? - Fylkesatlas.no - Turkart og www.ut.no - Kartlegging av regionale / lokale friluftsområde Kommuneplan/reguleringsplan med fri-/ friluftsområde
Transportbehov Klima og energi	Samferdsle Energibehov – og tilgang	Vil utbygging medføre auka belastning på vegnettet? Er det mogleg å ordne tilkomst til området? Arealendringa si konsekvens for klima og energi. - Grunnkart - Vegkart.no - Skyss (kollektiv)
Teknisk infrastruktur	Vatn og avløp Renovasjon	Er området tilrettelagt med teknisk infrastruktur, som drikkevatt, avløp, veg, elektrisitet mm.? Vil arealendringa auke belastning av tilgjengelege system?
Nærmiljø	Helse Universell utforming Born og unge	Kva kvalitet vil nær-/«bu»miljøet ha? Avstand til sentrum/tenester? Nærleik til grøntområde i nærområdet? Vil arealendringa medføre støy til omkringliggende areal? - Kommuneplanen/reguleringsplanar - Flyfoto/grunnkart - Retningslinje for handsaming av støy i planlegging - Støyvarslingsskart SVV
Næringsliv og sysselsetting	Er område bygd/ubygd? Bygger arealendringa opp under næring, turisme og sysselsetting i kommunen?	
Samfunnsnytte og berekraft	Kva samfunnsnytte gir arealendringa? Er arealendringa berekraftig?	

6.2 Risiko og sårbarheit

For å kunna redusera omfang av skadar og uønska hendingar, skal risiko og sårbarheit kartleggast i høve menneskeskapte og naturskapte hendingar. ROS-analysen tar utgangspunkt i rettleiaren Samfunnssikkerheit i kommunens arealplanlegging, utarbeida av Direktoratet for samfunnssikkerheit og beredskap, 2017, og følger krav frå TEK17. ROS-analysen følger også akseptkriteria til Kvam Herad kommune, vedteken 17.12.2013. Moglege konsekvensar som planlagde tiltak vil ha på beredskap og ulukkesrisiko vil verta greia ut gjennom ROS-analyse av den konkrete arealendringa og av planframlegget. Dersom analysen avdekkar risiko eller sårbare område vil ein forsøke å tilpasse arealbruken eller markera områda med omsynssone med krav til tiltak i føreseigner.

Sentrale tema i analysen vil vera; Ras og skred, flaum, ferdsel, trafikktryggleik og ekstrem vêr. ROS-arbeidet og konsekvensutgreiinga vil verta sett i samanheng ved at det ikkje er nødvendig å vurdere same tilhøve to gangar i planen.

ROS-analysen skal avdekka aktuelle farar innanfor planområdet som kan ha verknad for omgjevnadane, og farar i omgjevnadane som kan ha verknad for planområdet. Tabellen under viser kva farekategoriar som skal vurderast for kvart nye område som opnar for utbygging. Berre farekategoriar som vert rekna som aktuelle for det einskilde arealet vert skildra.

Naturfare	Menneske- og verksemdbasert fare
- Flaum, erosjon og isgang - Overvatn - Skred - o Jord- og flaumskred - o Snøskred - o Sørpeskred - o Steinsprang - o Fjellskred - o Sekundær verknad av skred (kjøve) - Skog-, lyng- og grasbrann - Sterk vind – storm/orkan - Ekstrem nedbør	- Ulykke med transportmiddel - o Ulykke med køyretøy - o Ulykke med mjuke trafikantar - Trafikkstøy - Forureining i grunn - Handtering av farleg stoff - Storbrann - Fysisk øydelegging av kritisk infrastruktur som vassforsyning, avløp, veg, energianlegg, IKT - Sårbare objekt - Samlokaliseringsproblem - Innsattid og kapasitet for naudetatar - Dambrot

Eksisterande grunnlagsmateriale (ikkje uttømmande):

- Nettsider: Skrednett.no Naturbase, Miljødirektoratet, Artsdatabanken, kystverket mfl.
- Faresonekartlegging i eksisterande reguleringsplanar (flaum og skred)
- Trafikkanalyse 2011
- Rapportar knyt til kommunedelplan for Tokagjelet, fv. 49.

Det vil bli gjort ei vurdering av sannsynet for uønskte hendingar innanfor dei farekategoriar som er avdekt. I dei fleste tilfelle er det vanskeleg å fastsetja frekvens eller gjentakintervall, og det vil difor bli lagt ei føre-var-haldning til grunn i vurderingane. Av praktiske årsaker vert ROS-vurderingane framstilt i ein tabell for kvart areal.

Sannsyn og konsekvensar av uønskte hendingar er kategorisert slik:

Risikomatrise

SANNSYN	Særs sannsynleg	S6								Meir enn ein hending kvart 20. år
	Mykje sannsynleg	S5								Mindre enn ein hending kvart 20. år, men mindre enn ein hending kvart 100. år
	Sannsynleg	S4								Mindre enn ein hending kvart 100. år, men mindre enn ein hending kvart 200. år
	Noko sannsynleg	S3								Mindre enn ein hending kvart 200. år, men mindre enn ein hending kvart 1000. år
	Lite sannsynleg	S2								Mindre enn ein hending kvart 1000. år, men mindre enn ein hending kvart 5000. år ¹
	Usannsynleg	S1								Mindre enn ein hending kvart 5000. år ²
			K1	K2	K3	K4	K5	K6		
			UBETYDELIG	LITEN	EN VISS FARE	ALVORLEG	KRITISK	KATASTROFALT		
			KONSEKVENSN							

Rød sone:
Risikoreduserande tiltak må gjennomførast for utbygging
Gul sone:
Vurdere tiltak for utbygging kan gjennomførast
Grøn sone:
Utbygging utan tiltak.

